

VAPURLARA KÜSMEK*

TÜRKER AYYILDIZ, 1972'de Yozgat'ta doğdu. Marmara Üniversitesi'nde İktisat okudu. Öyküleri çeşitli edebiyat dergilerinde yayımlandı. *Vapurlara Küsmek* ile 2011 Orhan Kemal Öykü Ödülü'nü aldı. İstanbul'da yaşıyor. Yazarın diğer kitapları: *Kese Kâğıdına Sarılı Şeyler* (şiir, İskenderiye Yayınları, 2009), *Şikeste* (öykü, Sel Yayıncılık, 2016), *Sin* (roman, Sel Yayıncılık, 2022).

Türker Ayyıldız

Vapurlara Küsmek

Öykü

İÇİNDEKİLER

Vapurlara Küsmek.....	9
Köstebek Sancısı.....	15
Minyatür Kale.....	25
Iskarpela.....	31
Otuz Sekiz Oda ve Birtakım Soykalar.....	35
Karaltılar.....	39
Otuz Dört Paris Tunceli.....	45
Güz Değil Sonbahar.....	49
Dört Kız Bir Oğlan.....	53
Kuşçu Akif'in Kanatları.....	61
İs Mürekkebi.....	71
Onur.....	77
Bir Garip Düş.....	87

Vapurlara Küsmek

O akşam garsonlar ve Ebru dışında herkes gülüyordu. Eski Galata Köprüsü'ndeki meyhanelerden birindeydik. stmzden körüklü otobüsler geçtikçe habire sallanıyorduk. Ebru, aklı başka yerdeymiş gibi dalıp gidiyor, glmsemiyordu bile. Sonra sandalye arkalığından montuyla çantasını aldı. Yüzüme bakıp, "Hoşcakalın," dedi. Sanki orta yerinden kırılıp masaya düşmüştü sözcükler. Sadece sözcükler mi? Dudaklarının bitim yerleri de düşmüştü. Sustuk, ayağa kalkıp uğurladık. Masamız ilk firesini vermişti. "Gerisi gelir, birazdan kimse kalmaz," dedim.

Sustuğumuzu gören garson duvardaki saate baktı. Akrep de yelkovan da dokuzun üzerinde unutulmuş gibiydi. Masadaki yarım bırakılmış içkileri topladı. Kadehlerde kalmış ruj izlerinden yüzü ekşimişti. Gz göze gelince kadehime dokunmadı. Lacivert ceketinin ensesi kepek içindeydi. Masanın zerindeki külleri fırçalarken kalkıp kepeklerini ırpamak istedim. Yağlıydı, kar yağmış gibiydi. Sonra uğultu devam etti, her yanımızı kirl bir duman sarmıştı.

Vakit ilerledikçe yavaş yavaş dağıldı masadakiler. Hesabı ödeyen gidiyordu. Benden başka herkesin işi gücü vardı.

Tahta sandalyede otura otura sırtım tutulmuştu, doğrulup esnedim, kemiklerim ktrdedi, koca masa bana kalmıştı. Öbür

masalarda gezindi gözüm, hiç tanıdık yoktu. Patron bankosunun üzerinde duran telefonu fark ettim. Kasadan jeton alıp Ebru'yu aradım. Beş altı kez çaldıktan sonra açtı, sanki çok uzaklardan geliyordu sesi. Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı da anlatamıyor gibiydi. Yalnız yaşıyordu, köpeğinden başka kimsesi yoktu. Gönlüsüz de olsa, "İstersen bana gel," demişti. Önce saate, sonra duvardaki aynaya yansıyan yüzüme şöyle bir baktım, "*Haydi, Abbas vakit tamam!*" dedim.

Garsonla göz göze geldik, avcumu hayali bir kalemle karalıyormuş gibi yaptım. Başını salladı, bir iki dakika sonra hesabın olduğu çinko tabağı önüme bıraktı. Cebimdekiler yetmiyordu, olanı verdim. "Arkadaş gelecek," dedim. Garson kırk yıllık çakal, yemedi tabii. Pis pis sırttı bıyık altından, gözü üstümdeydi. Çinko tabağı hesap karışmasını diye almamıştı. Tanıdık biri gelir umuduyla kapıya bakındım. O akşam tanıdıklarına bir hal olmuştu.

Neyse ki birileri halay çekmeye kalktı. Ben de kalkıp tombul bir elin serçe parmağına tutundum. Bozuk akortla, piton yılanı gibi şişip uzadı halay. Kıvrıldı, tısladı, tüm masaları yuttu da bana mısın demedi. İçeri sığmadı, dışarı taşı. Ayağımı uydurmaya çalıştıkça öteki ayağa geçiyorlardı. Doğru zamanı bir türlü yakalayamıyordum. Patinaj yapıp durdum arkalarından savrulurken. Sonra zembereğinden boşanmış gibi serçe parmağımdan boşandı o tombul el. Meyhanenin ve halayın dışında bırakılmıştım. Halay önüne gelen her şeyi devirerek ilerliyordu. Bir kısmı hâlâ ödenmemiş hesap, masa üstünde beni bekliyordu. Kepekli garsona baktım, ortalıkta görünmüyordu. "Daha çok beklersin," dedim sarhoşlukla.

Merdivenleri koşar adım çıktım. Köprünün rengârenk ışıkları denizin karasına düşmüştü. Serindi, ay bile soğuk bulutların ardına kaçmıştı. Nargile kokuyordu her yer. Dilimde bir ıslık eskisi vardı, çalmaya başladım. Madem kendime ait bir ıslığım vardı, Kadıköy İskelesi'ne kadar halay çekerek gitmeye karar verdim. Seyyar köftçilerin kahkahalarına aldırmadan attım adımlarımı. Kokoreççi, "Dur," dedi, gecenin ortasında bir ay gibi parlayan bıçağını tezgâha bırakıp, "Öyle olmaz." Yan yana durduk, elimi

avcunun içine alıp parmaklarımızı kenetledi, şıpır şıpırdı eli, sesi hırıltılıydı. Turşucu ve tatlıcı da ekibe katılınca üçayak atmaya öğrendim. Ayakkabımın burnunu yere vurup tısladım karanlığa. Kokoreççi halinden memnun, bir hızlandırdı, bir yavaşlattı bizi. Olmayan bir mendil karanlığın içinde sallanıp durdu elinde.

İskeleyle geldiğimde son vapurun kalkışına on dakika vardı. Terlemiştim, başımdan ateş fışkırıyordu. Tüm paramı masada bırakmıştım. Gişedeki görevliye durumu açıklamaya çalıştım. Badem badem sarardı bıyıkları. "Az zıkkımlansaydın," deyip kovaladı. Öfkelenim ama bir şey diyemedim, zaten her şey ters gidiyordu.

Rıhtımda balık tutan adamlar vardı. Onların yardımıyla kıyıya bağlı sandallardan birine zar zor bindim. Kürekleri olmadığı için, öteki teknelerin iplerinden asılarak vapura yaklaştım. Korkulukları geçip vapura tırmanmak üzereydim ki yukarıdan bir demlik çay artığını tepeme boca etti biri. Sımsıcak bayat çay yanaklarımdan süzülüyordu. Kafamı kaldırdım, şapkalı bir adam elinde sigarasıyla gülüyordu. Ağzının içinde bir şeyler söylendi ama anlamadım. En az benim kadar sarhoştı. "Abi, idare et, kurban olayım," dedim bağırarak. Vapurun düdüğüne asıldı, "vuut" sesini duyan iki adam koşup geldi bir yerlerden. İşaretparmağıyla beni gösterdi. Elimden tutup yukarı çektiler, biri kolumdan, biri ensemden tutmuştu. Sürgülü kapıyı açıp dışarı attılar. "Dut gibi içmişsin, siktir ol git," dedi çilli olan. Yolcular bindi, su köpürdü, ışıklar karşı yakaya doğru kayboldu ardından.

O gece sandalın içinde sabaha kadar sallandı yıldızlar. Bu şehirde çok uzun zamandır yıldız görmemişim. Bir tanesi usulca kayıverdi. Heyecanlandım, tutmak için dilekler arandım. Yoktu, tutacağım dileklerimi düşürmüştüm. "Aldırma Payidar," dedim. Aldırmadım. Sonra bir bulut ayın önüne geçti, yakamoz kayboldu.

Sabah martıların sesiyle uyandım, üstüm başım balık kokuyordu. Belli belirsiz bir sis kaplamıştı ortalığı. Akşam evlerine koşuşan insanlar şimdi de işlerine gidiyorlardı. Toparlandım, kafamı iki elimin arasına alıp onları seyrettim. Sonra elim bir ağrıyı buldu,

korkuluklara tırmanırken dizimi çizmişim, pantolon yırtılmış, kanım kurumuş. Kavlatıp kabuğunu kokladım.

Tüm gün sandaldan inmedim, sahibi gelmediği için şanslıydım. Aralıklarla gün boyu uyudum. Mideme günlerdir doğru dürüst bir şey girmemişti. Hesabın kalanını ödemediğim için köprüye gidemezdim.

Rıhtımdaki adamlar ateş yakmışlardı, ısınmak için yanlarına iliştim. Dünkü adamlardı, tanıdılar, güldüler halime. İyi adamlardı. Ateşi canlandırmak için, “Meyve kasası bul,” dediler, buldum. Para verip “ekmek al,” dediler, aldım. Şarapları vardı, balıkları da. Hepsinden bol bol verdiler. O geceyi de sandalda geçirdim. Üstüme örtecek el kadar battaniye olsa hemencecik uyurdum. Hava bıçak gibi kesiyordu her yanıma.

Yüzleri olmayan bir sürü insan gördüm rüyamda, kafası yanmış köpekler peşimden koşuyordu. Her yanıma tutulmuş halde uyanımdım. Kapkara bir şilep sessizce Karadeniz’e doğru ilerliyordu. Sabah serinliği iliklerime işlemişti. Bulutluydu, güneş yoktu gökyüzünde.

Yosun tutmuş ipe asılarak rıhtıma çıktım. Kürekleri olmayan sandala el salladım usulca. İki gündür sallandığım için yolda yürümekte zorlanıyordum. Bankalar Caddesi’nden yukarı doğru yürümeye başladım. Burada hayat çoktan başlamıştı. Yük indiren adamların yanında dikildim. “Ne duruyorsun, el at,” dediler. Koliler bittiğinde dizlerimde derman kalmamıştı. Ne verdilerse alıp iskeleye indim.

Büfenin yanındaki seyyardan simit alıp tezgâhtaki gazetelere uzaktan göz atıyordum. Dişlerimin arasına sıkışmış susam tanesini çıkarmaya çalışırken, öylesine göz atıyordum aslında. Birden irkildim. Gazetelerden birinin manşetindeki kız Ebru’ydu. Gülümseyerek kuru simit yiyişime bakıyordu. Gazeteyi sormadan alıp oracığa çöktüm. *Üniversiteli kız, evinde ölü bulundu.* Vapura alınmadığım gecenin sabahında bulunmuş...

Elimde bir gazete, gazetede kendini öldüren bir kız vardı. Daha önce kendini öldüren kimsem olmadığından afallamıştım. Simit-

ten sadece bir ısırık eksilmişti. Elimden usulca yere düştü simit. Vapurlar, "Vuut, vut," ederek yanaşıyordu iskeleye. Ortalık bir tenhalaşıyor, bir kalabalıklaşıyordu. Simidi bir tekmeyle denize savurdum. Bir iki martı sanki bu tekme bekliyormuş gibi bağrışarak suya daldı. Gazeteyi yerine koydum. Büfedeki adam gözüklerin ardından beni izliyordu. Ses etmedi. Sonra o adamlar geldi aklıma, kaptan ve iki gemici.

İskeleye girdiğimde birkaç kadın yolcudan başka kimse yoktu. Çilliyle öteki bağdaş kurmuş karşılıklı oturuyorlardı. İkisinin de elindeki bardaklardan buhar yükseliyordu. Turnikelerin üzerinden atladığımı kimse görmedi. Kaptanı bulamayacağımı zaten biliyordum ama bu ikisinin hemen karşıma çıkmasına çok sevinmiştim. Usulca süzüldüm, hâlâ fark etmemişlerdi. Durdum. İkisine aynı anda saldırmam gerekiyordu. Öteki türlü bir ton sopa yemekten başka bir işe yaramazdı. Duvardaki yangın tüplerini gördüm. Birini indirip mührünü kırdım. On iki kiloluk tüpü sırtıma alıp püskürttüm ortalarına. Ne olduğunu anlayamayan kadınlar çığlık atarak kaçışmaya başladılar. Şişmanı çelmeleyerek düşürdüm. Kapaklanmasıyla beraber yerdeki mazotlanmış tahtaların altından toz bulutu yükseldi. Öbürü koşarken ortadaki sütuna çarpmış, kafasını gözünü yarmıştı. Hangisi bağıırıorsa onun yüzüne sıktım. Tüp hafiflemişti. Çok geçmeden kalabalık toplanmaya başladı. Köpük yüzünden yanıma yaklaşamıyorlardı. İşte tam o sırada gişedeki badem bıyıklıyla göz göze geldik. Beni hatırlamış olmasını umarak yangın tüpüyle gişenin camını indirdim. Çaresiz gözlerle bakıyordu. Kaçmasına fırsat vermeden üzerine atıldım. Üstüm başım adamın burnundan fıskıran kanla kıpkırmızı olmuştu. Adamın üstüne çıkmış, durmadan yumruk atıyordum. Sonra toparlandılar, birkaç işgüzâr yolcuyla beraber üzerime çullandılar. Kaç kişiden tekme yediğimi sayamıyordum bile. Polis gelene kadar dövdüler. Sadece boğuk sesler duydum. Burnumdan genzime ığıl ığıl akan kanın sıcaklığı hoşuma gitmişti. Sanki kan değil de huzur akıyordu içime.